

OFFICIEEL GEDEELTE.

EXTRACT uit het Register der Resolutien van den Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, in Rade.

PONDOK GEDÈ, den 24sten april 1833. (No. 21.)

Gelezen de missiven van den Generaal Majoor, Inspecteur Generaal der Schutterijen, Djajang Sekars en Pradjoerits, dd. 17 januarij II. no. 5, en 4 dezer no. 42, daarbij enz.

En in overweging genomen zijnde het nut om, op alle hoofdplaatsen van residentien, schutterijen zamentellen, doch tevens de doelmatigheid, om dezelve, naar gelang der plaatselijke omstandigheden, te onderscheiden in *rustende* en *actieve* schutterijen;

Zoo is goedgevonden en verstaan, te bepalen, gelijk wordt bepaald bij deze:

Eerstelijk: Op alle hoofdplaatsen van residentien, op Java en Madura, zullen schutterijen worden zamengesteld, die, naar gelang der plaatselijke gesteldheid, en op de voordragt der respectieve residenten, zullen worden onderscheidt in *rustende* en *actieve*; wordende nu reeds ten overvloede verklaard, dat de reeds bestaande schutterijen te *Batavia*, *Samarang* en *Soerabaja* tot de *actieve* zullen behooren;

ten tweede: Voor de *actieve* schutterijen zal toepasselijk zijn het reglement voor de schutterij te *Batavia*, gemaakt bij resolutie van den 3den januarij 1832 no. 12, (staatsblad no. 1), met zoodanige wijzigingen, als de plaatselijke gesteldheid mogt vorderen; en

ten derde: Voor de *rustende* schutterijen wordt gearresteerd het volgende

REGLEMENT voor de rustende schutterijen op Java en Madura.

Art. 1. In alle residentien, waar thans geene actieve schutterijen bestaan, zullen rustende schutterijen worden opgericht, waarover de resident het toezigt heeft en het gezag uitoefent.

Art. 2. Tot de rustende schutterijen zullen behooren:

a. Europeanen of daarmede gelijkstaande personen en derzelve afstammelingen, welke hun 16de jaar bereikt hebben en hun 50tse jaar nog niet zijn ingetreden.

b. alle vrijgegeven slaven en derzelve afstammelingen, alsmede alle Mooren en Bengalezen die hun 16de jaar zijn ingetreden en hun 40tse jaar nog niet bereikt hebben.

Art 3. Niemand, in staat zijnde de wapens te dragen, en in de termen van § a en b van het voorgaande artikel vallende, zal van de dienst worden vrijgesteld. Gepensioneerde officieren of die vroeger als officier hebben gediend, zullen bij voorkeur weder als zoodanig worden geplaatst, en voor zoo ver dit voor al de gepensioneerde officieren niet doenlijk is, zullen deze zich in buitengewone omstandigheden ter dispositie stellen van den resident, om op de meest nuttige wijze gebruikt te worden.

Art. 4. Degenen die door hunne jaren in de termen vallen van bij deze schutterij te worden ingelijfd, maar door lichaams-gebreken daartoe ongeschikt zijn, zullen zich, voorzien van certificaten, waarin de gebreken, die hen tot de dienst ongeschikt maken door den plaatselijken geneesheer dadelijk moeten bekend gesteld zijn, aan den resident melden, die alsdan, naar bevinding, de gevraagde vrijstelling kan geven.

De plaatselijke geneesheeren zullen door den resident geroepen kunnen worden, om de waarheid der door hen afgegeven certificaten met eede te staven.

Art. 5. De rustende schutters zullen in gewone tijden geene dienst doen, maar bij de oprigting, op de meest gepaste, en, door de residenten, te bepalen wijze, zoo lang in den wapenhandel geoefend worden, als ieder schutter zulks zal noodig hebben.

Art. 6. Indien zich in eene residentie niet meer dan 170 manschappen bevinden, die in de rustende schutterij vallen, zal daarvan maar eene kompagnie worden opgericht, waarbij de schutters bedoeld bij § a van art. 2, de regter en die van § b de linker divisie zullen uitmaken. Zoo er echter meerdere manschappen zijn, zullen er twee kompagnien enz. worden geformeerd

Art. 7. Iedere kompagnie zal bestaan uit

- 1 kapitein.
- 1 eersten luitenant.
- 1 of 2 tweede luitnants

naar gelang der sterkte.

Art. 8. De benoeming der officieren geschiedt door den Gouverneur Generaal op voordragt van den Inspecteur Generaal.

De onder-officieren en korporaals worden door de residenten aangesteld.

Art. 9. De wapens en equipmentstukken voor deze schutterijen zullen, in gewone tijden, door de zorg der residenten worden bewaard en bij voorkomende gelegenheden van inspectien of bij exercitien, &a. worden uitgegeven.

Art. 10. Voor het in goeden staat houden dier wapens en equipmentstukken in de magazijnen, zullen de residenten sjaams in rekening kunnen brengen 15 cents voor iedere compleete wapenrusting met de daarbij behoorende equipmentstukken.

Art. 11. De kleeding die, door de schutters zelven, moet bekostigd worden, zal bestaan, voor Europeanen, de daarmede gelijkstaande personen en hunne afstammelingen, uit een' donkerblauw lakenschen of linnen rok met roode kraag, zonder eenige andere uitmonstering, witten pantalon met slobkousen en een' zwarten vilten of lederen ronden hoed.

De schutters bedoeld bij art. 1 § e zullen gekleed zijn met een' witten broek, zwart of donkerblauw inlandsch baasje en denzelfden hoofddoek.

Art. 12. Twee maal sjaars of wel meermalen op speciale autorisatie van den Gouverneur Generaal, zullen deze schutterijen in de hoofdplaats van elke residentie zich vereenigen om te worden geinspecteerd; zullende de schutters, ten minste acht dagen te voren, moeten zijn verwittigd van den dag dat zij zich aldaar moeten bevinden. De wapens en equipmentstukken zullen alsdan uitgegeven worden en er, behalve de handgrepen met het geweer, de ladingen, het schieten met losse patroonen en naar den schijf, nog al die manoeuvres moeten gedaan worden, welke voor die gewapende manschappen als het meest geschikt en noodzakelijk kunnen worden beschouwd.

Art. 13. Zij die bij zoodanige gelegenheden blijken geven van de vereischt wordende vaardigheid in het behandelen van het geweer niet te bezitten, zullen iedere keer, gedurende acht dagen, doch niet langer, daarin worden geoefend en verplicht zijn zich gedurende dien tijd in de hoofdplaats op te houden.

Art. 14. Die op deze inspectien ontbreekt of niet naar behooren gekleed is, zal verbeuren eene boete van f 6 tot f 50, naarmate van deszelfs persoonlijke omstandigheden, ter bepaling van den resident.

Art. 15. In buitengewone omstandigheden, wanneer de rust der residentie zulks mogt vorderen, zullen de manschappen tot de schutterij behoorende, door den resident tot de actieve dienst kunnen opgeroepen worden en zich in de hoofdplaats moeten verzamelen, om dagelijks in den wapenhandel te worden geoefend, en

tot zoodanige einden te worden gebruikt, als ter herstelling van de rust of beveiliging van personen en goederen zal worden noodig geoordeeld.

Art. 16. Deze schutterijen, tot de actieve dienst vereenigd zijnde, zullen onderworpen wezen aan alle bepalingen betreffende de krijgstuicht, boeten, straffen en verplichtingen, die bij het reglement voor de schutterij te Batavia zijn vastgesteld.

Art. 17. In gewone tijden zullen de residenten op den 1sten juni en 1sten december van elk jaar, een sterktestaat der rustende schutterij aan den Inspecteur Generaal inzenden.

Extract enz.

Accordeert met voorschreven register.

De Adjunct Secretaris der Indische Regering,
VAN OLPEN.

MILITAIR DEPARTEMENT.

Z. M. de Koning heeft bij besluit van den 21sten october 1832, No. 9, benoemd tot Ridder der Militaire Willems Orde 4de klasse, den kapitein bij het 5de bataillon infanterie L. Wijrsch, thans met verlof in Nederland; Voorts heeft Z. M. bij den Grooten Staf in Nederland overgeplaatst, den Kapitein Adjutant van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal J. P. Batens, thans in commissie aldaar.

Bij besluit van den 27sten april jl., No. 5, heeft Zijne Excellentie de Gouverneur Generaal, op dezelfs verzoek, uit Z. M. Dienst honorabel ontslagen, den 2den luitenant van het 2de bataillon infanterie F. B. W. Disandt.

IN-OFFICIEEL GEDEELTE.

BATAVIA, 6 Mei 1833.

toelaten van Fransche en Engelsche schepen in de Nederlandsche havens, is, in de staats-courant van den 18 november geinsereerd:

Wij WILLEM, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Overwegende, dat door de Regeringen van Frankrijk en Groot-Britannie embargo is gelegd op de schepen en ladingen, aan Nederlanders toebehoorende, en zich in de havens van die Rijken bevindende, of daarin verder zullende binnenkomen;

Willende zoo wel de beginselen van billijkheid en regtvaardigheid, welke Wij tot grondslag gelegd hebben van Onze regering, bestendig huldigen, als de belangen Onze getrouwe onderdanen krachtadig beschermen;

Op het rapport van Onzen Minister van Financiën, en van Onzen Staatsraad, belast, *ad interim*, met de directie van het departement voor de Nationale Nijverheid en de Kolonien,

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1. Alle Fransche en Britsche schepen, welke zich thans nog binnen Ons grondgebied bevinden, zullen hetzelfde moeten verlaten, uiterlijk binnen drie dagen, na de aanzegging, welke daartoe, ten gevolge van Ons tegenwoordig besluit, aan de gezagvoerders op dezelve, zal worden gedaan.

2. Alle schepen, varende onder de vlaggen der bij art. 1 genoemde natien, en welke uit zee op het Nederlandsch grondgebied mogten aankomen, zullen worden afgewezen, en niet eerder toegelaten, dan wanneer de schepen, onder Nederlandsche vlag, wederom als te voren de havens van Engeland en Frankrijk ongehinderd zullen aandoen.

3. Wij behouden Ons voor om te dezen zoodanige verdere maatregelen te nemen, als Wij, naar omstandigheden, zullen oordeelen te behooren.

Departementen van Financiën en van Marine zijn

belast met de uitvoering van dit Ons besluit, hetwelk in het Staatsblad zal worden geplaatst.

Gegeven te 's Gravenhage, den 16den November des jaars 1832, het negentiende van Onze Regering.

(Geteekend) WILLEM.

Van wege den Koning,

(geteekend) J. G. DE MEY VAN STREEFKERK.

BELEG DER CITADEL VAN ANTWERPEN.

(Vervolg.)

Het in ons vorig artikel medegedeeld antwoord van den Generaal Chassé, op de sommatie van den Maarschalk Gérard, werd nog den 30 November, gevolgd door den onderstaanden brief van laatstgenoemden, en het nader antwoord van den Generaal Chassé.

Aan Mijnheer den Luitenant Generaal Chassé, Bevelhebber van het kasteel van Antwerpen.

Leger van het Noorden.

In het Hoofdkwartier bij Antwerpen, te Berchem, den 30sten November 1832.

MIJNHEER DE GENERAAL,

De eerste vijandelikheden zijn gepleegd door de kanonschoten, die gij, op het oogenblik zelf, dat ik uwen brief van heden ontving, tegen mijne troepen hebt gericht. Het doorsteken der dijken bij Liefkenshoek op den 21 en 25sten dezer maand, en het kanonschot den 21sten op een Belgisch officier gelost, zouden veelmeer als eene breuk van den wapenstilstand kunnen worden aangemerkt, dan de voorbereidende werkzaamheden, die op het terrein, hetwelk ik voor het kasteel van Antwerpen bezet, begonnen zijn. Alvorens het vuur te openen, heb ik u een middel willen aan de hand geven om de stad en hare bevolking voor de rampen des oorlogs te behoeden, en door deren wensch geleid, heb ik aangeboden, om van de voordeelen af te zien, die een aanval van den kant der huizen mij verschafft, en mij dus tot de verzoeken te bepalen. De Maarschalk Mentebello is noodzakelijk onder deze laatsten begrepen, evenzeer als de contregardes en werken, die geen deel van den eigenlijken hoofdtal uitmaken. Door zoodanig te handelen, volg ik het voorbeeld der belegeringen van 1746 en 1792, waarbij de stad, met wederzijdsch goedvinden, als onzijdig is beschouwd geworden, zonder dat daarom de belegeraars de bevoegdheid verloren hebben, om bij hunnen belegerings-arbeid van de buitenwerken gebruik te maken. Wanneer ik mij van zoodanig eene bevoegdheid bedien, en gij daaruit aanleiding neemt om op de stad te schieten; dan zal ik het regt hebben om uwe citadel van den kant aan te vallen, die mij zal gelegen komen, en gij weet, welk nadeel daaruit voor uwe verdediging kan voortvloeijen.

Indien ik, tot behoud der stad, er in kan toestemmen, om van de batterijen in dezelve geen gebruik te maken, ten einde daarvan op het Vlaamsche Hoofd te schieten, dan kan men daarom toch niet toegeven, dat gij de vrije vaart op de Schelde kunt behouden. Dit zoude van mijne zijde zoo veel zijn, als of ik u wilde belegeren, zonder u te blakkaren. Ik moet dus, Mijnheer de Generaal, op nieuw, in het belang van uwe eer en der menschelijkheid, bij u aandringen tot het aannemen van schikkingen, die van de stad Antwerpen, zoo wel voor u als voor mij, een onzijdig punt maken, of wel u herinneren, dat al de verantwoordelijkheid van eene weigering persoonlijk op u zal nederkomen.

Ontvang, Mijnheer de Generaal, de verzekering mijner hoogachting.

De Maarschalk, Opperbevelhebber van het leger van het Noorden,

Graaf GÉRARD.

Aan Mijnheer den Maarschalk Gérard, Opperbevelhebber van het Leger van het Noorden.

Kasteel van Antwerpen, den 30sten November 1832.

MIJNHEER DE MAARSCHALK,

In antwoord op Uwer Excellenties tweeden brief van

heden, heb ik de eer Uwer Excellentie te verwittigen, dat terwijl gij mij voorstellen deed, om het kasteel niet van de zijde der stad aan te tasten, uwe troepen aan de buitenzijde reeds bezig waren met het oprigten van werken van aanval tegen het kasteel, waartegen ik mij genoodzaakt heb gezien, mij te verzetten; het is dus van uwen kant, Mijnheer de Maarschalk, dat de vijandelijkheden zijn begonnen. Overigens kunnen alle de vestingwerken der stad, met de buitenwerken en forten, niet gebezigt worden om het kasteel te belegeren, zonder dat de stad Antwerpen aan gevaar blootgesteld worde; en ik verwittig u, Mijnheer de Maarschalk, dat het eerste kanonschot, hetwelk van die werken gedaan wordt, mij nopen zal om de stad te beschouwen als eene vijandelijke houding aangenomen hebbende, die haar aan een algeheel ondergang zal kunnen blootstellen, waarvan de verderfelijke gevolgen op Uwe Excellentie persoonlijk zouden nederkomen.

Het is ontegenzeggelijk, Mijnheer de Maarschalk, dat de bovenvermelde werken aangelegd zijn voor de verdediging der vesting, en niet om het kasteel aan te tasten; als zoodanig hebben de militaire overheden van Antwerpen ze ten allen tijde beschouwd en erkend.

De vrije gemeenschap met Holland langs de Schelde, die altijd heeft plaats gehad, is een zoo regtvaardig punt, dat ik daaromtrent niet kan toegeven, terwijl ik niet insie, dat die gemeenschap u in de werkzaamheden van het beleg kan belemmeren.

Gij ziet uit deze voorstellen, Mijnheer de Maarschalk, dat ik nog altijd geneigd ben om de stad te sparen, gelijk mijn gedrag dit gedurende twee jaren, ondanks herhaalde uittartingen der ingezetenen en militaire overheden, maar al te zeer bewezen heeft.

Ontvang, Mijnheer de Maarschalk, de verzekering mijner hoogachting.

De Generaal der Infanterie,
Baron CHASSÉ.

Uit de verdere berigten tot 1 december, blijkt nog dat de bevelhebbers der forten *Burcht, Austruwel en Liefshoek*, in den loop van den 30sten, namens den Generaal *Schubert*, eene mondelinghe communicatie tot overgave hadden ontvangen, doch daarop een weigerend antwoord hadden gegeven.

De ontstentenis der officieele berigten van den maarschalk *Gérard*, waarvan in de laatste couranten van december, nog geene mededeeling is vervat, verhindert de allezins belangrijke vergelijking van die rapporten met die van den Generaal *Chassé*.

Doch de Belgische dagbladen behelzen eene menigte bijzondere berigten, welke, alhoewel deselve dikwijls, onderling strijdig zijn, nochtans ook belangrijke mededeelingen bevatten. In afwachting dus der officieele rapporten van den franschen bevelhebber, zullen wij de meest waarschijnlijke bijzondere berigten nopens zijne operaties spoedig mededeelen; en, nog heden, voortgaan met de, zoo veel belangstelling verwekkende verslagen van den Generaal *Chassé*.

Hoofdkwartier Citadel van Antwerpen, den 12den
December 1832, 's avonds te 6 ure.

Mijn rapport van den 10den dezer liep tot 's avonds 5 ure. Als een vervolg op hetzelfde, heb ik thans de eer Uwer Excellentie te rapporteren, dat ik dien dag, den avonds ten 5½ ure, gelast heb, op de vijandelijke werken een uitval te doen, dewelke door een detachement van 60 manschappen der 10de afdeeling infanterie, onder de orders van den Kapitein *Morre*, benevens een detachement mineurs en werklieden, onder de bevelen van den 1sten Luitenant *Camerling* der mineurs, met het beste gevolg is uitgevoerd geworden, zijnde zestal handmortieren in het water geworpen of onbruikbaar gemaakt. De 2de Luitenant *Nantzing* is hierbij gesneuveld; de Kapitein *Morre* zwaar gewond en aan de gevolgen overleden; benevens een korporaal en 7 manschappen lichter gewond en 1 mineur gevangen genomen.

Dien dag is de flanker *Caset* der 9de afdeeling infanterie, geboortig van Rijssel, met medeneming van

deszelfs wapens, van de wacht aan het verbrande arsenaal, naar den vijand overgelopen.

11 December. Het vuur des vijands, zoo wel als dat van ons wordt den geheelen nacht doorgezetz; er werd onafgebroken getirilleerd.

Des morgens werd ontdekt, dat de vijand eene opening bij den beer voor de courtine I—II heeft aangebragt, en wel door het vuur eener lage batterij, welke waarschijnlijk tot dat einde bij de lunette Montebello was aangelegd. De grachten loopen daardoor bij elk tij geheel droog.

Het vuur des vijands is gedurende den geheelen dag zonder tusschenpoozen voortgezetz.

De ingang van het kruidmagazijn in bastion n°. I wordt door eene bom ingeslagen. Door de tegenwoordigheid van geest eens kanonniers wordt echter voorkomen, dat het vuur zich aan de ammunitie mededeelt.

De kelder onder de groote kazerne, welke men volkomen bomvrij beschouwde, wordt mede door de bommen doorgeslagen, als ook de kelder onder eene andere kazerne, zoodat er thans niets dan de poternes en communicaties in de bastions overblijven, om het rustend gedeelte van het garnizoen te plaatsen, hetwelk zoodanig is in een gedrongen, dat de grootste helft moet staan, terwijl het andere gedeelte zittende of liggende een weinig kan uitrusten.

Onze toestand wordt zeer gevaarlijk, aangezien deze bomvrije plaatsen niet voor eene enfilade verzekerd zijn, wanneer de vijand zijne demonteer-batterijen geëtablisceerd heeft.

Gedurende deze 24 uren zijn door den vijand vijf onzer stukken gedemonteerd geworden.

12 December. Het kanonvuur is niet zoo levendig als gisteren, maar de bommen vallen zonder tusschenpoozing, en doen al het nog staande muurwerk der gebouwen instorten. De fusillade langs het geheele front van attaque wordt zonder ophouden van wederzijden met drift onderhouden. Onze artillerie brengt gedurig versterking, zoo in het vuur als in de werkzaamheden des vijands, te weeg. De approche, die zich in zigzag langs den bedekten weg der contragarde van de esplanade uitstreckte, is door den vijand thans dwars over het glacis van bastion no. 2, in de directie van de sailant des bedekten wegs van hetzelfde, gerigt, zonder echter tot aan de kapitaal genaderd te zijn.

Te vergeefs zoude men in de geschiedboeken een zoodanig brutaal bombardement, als hetwelk de vijand tegen deze sterkte bewerkstelligt, zoeken aan te treffen. Nimmer heeft zoodanige gebeurtenis bij eenig beschaafd volk plaats gehad; de regen van bommen en grenaten gaat alle verbeelding te boven. Het garnizoen is echter steeds met goeden moed beziel.

Door het dagelijks droog loopen der grachten, wordt de verdediging veel verzwaaard, en de te nemen voorzorgen zeer vermeerderd; dewijl, ingeval men niet op zijne hoede is, de lage flanken bij nacht beklommen zouden kunnen worden.

Ons verlies bestaat thans uit 36 gesneuvelden, 136 gekwetsten en 4 vermisten.

De Generaal der infanterie, Opperbevelhebber der citadel en van Zijner Majesteits zeemagt op de Schelde voor Antwerpen.

BARON CHASSÉ.

Hoofdkwartier citadel van Antwerpen, den 15den
December 1832, 's avonds ten 7 ure.

Als een vervolg op mijn rapport van den 12den dezer, heb ik de eer Uwer Excellentie te rapporteren dat dien dag, na het afzenden van mijn rapport, de Kapitein *van Onsele*, der 10de afdeeling infanterie, nog door eene bom gedood is geworden.

13 December.

Het vijandelijk vuur is in den afgelopen nacht zoo sterk en aanhoudend geweest, als wij het tot dien dag nog niet ondervonden hadden; men heeft opgemerkt dat er zich op hetzelfde oogenblik twaalf tot veertien

bommen in de lucht bevonden, welker vuur de grootste ravages heeft gemaakt en den grond zoodanig omgewoeld, dat men niet dan met de grootste moeite kan circuleren, zoodat het aanbrengen van ammunitie en het verplaatsen van geschut ten hoogste moeijelijk en somtijds onmogelijk is.

De manschappen lijden veel door de wijze, waarop zij in de poternes, communicatien en keelen der bastions geplaatst zijn.

Ook de oude gemetselde bomvrije plaatsen, welke tot laatste schuilplaats voor de troepen verstrekken, beginnen zich te begeven, zijnde de linker-poternes der bastions II en IV reeds zeer beschadigd, en de ingangen door het nedervallend puin verstopt, waardoor eenige aldaar rustende manschappen gekwetst zijn geworden.

Het vuur des vijands rigt zich thans hoofdzakelijk tegen de bastions III en IV.

De ringmuur van het kruidmagazijn is zeer beschadigd en naar de zijde van de kerk geheel ingeschoten.

De vijandelijke demonteer-batterijen openen hun vuur tegen de bastions I, II en III.

De kapitein der artillerie van *Hoeij van Oostée* wordt doodelijk aan het hoofd gewond en sterft eenige oogenblikken daarna. De bezetting verliest in denzelfden een uitstekend braaf, kundig en zeer voortvarend officier, wiens dood algemeen betreurd wordt.

Er wordt een balk in het bomvrije hospitaal door eene bom in stukken geslagen, zonder echter in te storten; de sergeant-opzigter der genie van *der Velde*, welke met den grootsten ijver bezig was zulks te repareren, wordt daarbij zwaar gekwetst.

De kapitein *Groenereld*, der 10de afdeeling infanterie, de wacht hebbende in het fort St. Laurent, ontvangt aldaar eene wonde door den arm en in de zijde.

Het enig nog overblijvend zoogenaamd bomvrije lokaal, hetwelk men in den walgang had ingegraven, wordt ingeslagen, waardoor de 2de luitenant *Francke*, der 10de afdeeling infanterie, gekwetst en eene vrouw gedood wordt.

De 2de luitenant van *Deventer*, der 10de afdeeling infanterie, wordt gekwetst door het springen van eene bom.

De staat der werken van den vijand zijn op dien dag zoo als volgt:

De approches zijn door denzelfden voortgezet tot op de kapitaal van bastion no. 2, en van daar vervolgd door eene nieuwe branche, die zich op de kruin van het glacis, langs den bedekten weg der linker-face van dat bastion, tot tusschen de 1ste en 2de travers, uitstrekt, en het couronnement van hetzelfde begint daar te stellen. Door een gelukkig daarop gerigt vuur van de hooge flank en rechter-face van bastion I, en door het werpen van spiegelgrenaten en de handmortieren van bastion II, wordt echter dit werk aan den vijand zeer moeijelijk gemaakt en moet hij hetzelfde bij momenten zelfs geheel verlaten. De meer achter liggende branches hunner approches verbinden die van bastion II met die van St. Laurent.

Aan het bomvrije hospitaal wordt eene verzakking voorover bespeurd, zoodat men met afgrijzen de instorting van hetzelfde te gemoet ziet. Het is allerverschrikkelijkst zoodanig ongeluk te voorzien, zonder de geringste hulpmiddelen te kunnen aanwenden.

14 December.

Het schieten van wederzijden duurt den geheelen nacht voort. De vijand drie mijnen in den saillant van de lunette St. Laurent aangebragt hebbende, doet dezelve ten 3½ ure des morgens spelen, waardoor eene beklimbare bres geopend wordt, door welke het fort stormenderhand wordt ingenomen, waarbij ons verlies, een 1ste luitenant, 1 sergeant, 1 korporaal en 49 soldaten van de 10de afdeeling infanterie, benevens 3 kanonniers en 2 handlangers, aan dooden, gekwetsten of verwonden bedraagt. Het kwetsen van den kapitein *Groenereld* en het springen der mijnen op den geest der bezetting geïnfloed hebbende, zoo hebben de po-

gingen van den 1sten luitenant *Boers* der 10de afdeeling infanterie, welke op dien post kommandeerde, niet kunnen beletten dat dit fort verloren is gegaan; de vijand retrancheert zich in hetzelfde en het wordt van onze zijde hevig beschoten. Het strekt echter tot troost, dat deze lunette het eerste buitenwerk is, dat door een zoo magtigen vijand, na reeds 16 dagen de tranchée te hebben geopend, genomen is.

De vijand heeft zijn couronnement van den bedekten weg voor de linker-face van bastion II versterkt en breeder gemaakt, maar het vuur van de rechter-flank van het bastion I en bastion II heeft hem belet hetzelfde te verlengen. Aan de Keel van St. Laurent, langs de Keelmuur en de gracht van de linker-flank, heeft hij eene loopgraaf geopend, die zich met de derde parallel zal vereenigen. Onze wachten hebben achter de palissadering der uitspringende wapenplaats van het ravelijn der hulppoort en langs de gepalissadeerde cremaillère van de rechter-face des ravelijns, post gevat en zich aldaar door aardewerken gedekt, om zich voet voor voet te kunnen verdedigen. De progressen van den aanval van deze zijde worden door het nog bestaande geschut van het front II-III, en door Kiel bestreden.

Er is wederom eene bom in de poterne van bastion IV geslagen, waardoor echter slechts één mineur gekwetst is.

15 December.

Den afgelopen nacht is het vuur niet zoo hevig als naar gewoonte geweest; hetzelfde is echter dezen morgen met meer hevigheid hervat, en door het onze, zoo veel onze beschadigde werken en ingestorte blinderingen het toelaten, met nadruk en succes beantwoord.

In het kruidmagazijn op de courtine V-I, welks resistentie geenen twijfel overliet, hebben de vijandelijke bommen zich mede eenen weg gemaakt, zoodat hetzelfde dezen nacht, zonder verdere schade te veroorzaken, gesprongen is.

Ook is van het kruidmagazijn in bastion IV de geheele ingang ingeslagen en verwoest. Het gaat alle verbeeldingskracht te boven, hoedanig deze sterkte door het vijandelijke geschut geteisterd is; de geheele oppervlakte levert niets anders dan een chaos op. De vlag is reeds twee malen hernieuwd, en wordt steeds in flarden geschoten; dezen morgen de vlaglijn in stukken geschoten zijnde, zoo is dezelve, onder een hagel van kogels, door eenen matroos ingeschoven en de vlag dadelijk wederom geheschen.

Heden nacht heeft de vijand een dam en een logement aan den saillant van St. Laurent daargesteld, en de loopgraaf aan de keel van die lunette verlengd, om zich met de werken van aanval voor bastion II te verbinden, en zoekt hij van het couronnement van dit bastion dwars over het glacis, deze verbinding te effectueren. Achter deze communicatie, is nog eene andere begonnen uit de derde parallel, naar het couronnement, doch deze werken zijn door het vuur van de linkerflank bastion III zoodanig beschoten, dat zij zeer vertraagd en bij momenten geheel verlaten worden. Het zelfs onder de blinding der flank gedemonteerd geschut, is door de volharding en onvermoeidheid der artillerie, meestendeels geremplaceerd, zoo als op vele andere plaatsen. In het couronnement op den bedekten weg der linker face van bastion II wordt door het bastion I zoodanig geschoten, dat de vijand er in dezen nacht maar den halven afstand van de derde travers bereikt heeft. Het bastion II speelt er, uit een spiegelmortier, met succes op, en het ravelijn der hulppoort heeft er insgelijks eene in werking, welke met het overig geschut van dit front en het tirailleur-vuur der infanterie aanhoudend werkt.

Ik maak het mij tot eenen aangenamen pligt Uwer Excellentie te berigten, dat ik niet genoeg kan roemen de onvermoeide bereidwilligheid van den kolonel kapitein ter zee *Koopman* en deszelfs onderhoorigen. Allen wedijveren om hulp te verloenen daar waar dezelve noodig is; en het is alleen aan de intelligentie van dezen braven hoofd-officier te danken, dat ik nog in staat ben gesteld, om de ligt gekwetsten naar het

(Zie verder het Bijvoegsel.)

Bijvoegsel der Javasche Courant.

DINGSDAG den 7den Mei 1833.

Vlaamsche hoofd te kunnen voeren, en Uwer Excellentie van tijd tot tijd mijne rapporten te doen toekomen.

Ook de kolonel de Gumoens, welke zoo ter regter tijd hier is aangekomen, bewijst mij de uitstekendste diensten; ongelukkig heeft hij door eenen val een ongemak aan zijne rechter-knie bekomen, dan er ia hoop dat zulks spoedig hersteld zal zijn.

De verzoek Uwer Exc. dese twee brave hoofd-officieren in Zijner Majesteits wilwillendheid aan te bevelen.

Ik kan Uwer Exc. niet ontveinzen, dat het een groot ongeluk is, dat de bomvrije lokalen niet aan het geweldadig vuur des vijands hebben kunnen wederstaan; het insombrement in de poternes en communication der bastions, verwekt medelijden.

Heden namiddag heeft de vijand uit de loopgraaf in St. Laurent met granaten uit handmortieren geworpen; en de waacht in de palissadering van de uitspringende wapenplaats voor het ravijn der kluippoort in den bedekten weg, rechts van hetzelfde, geroezucht, zich met verlies van 1 sergeant, 1 korporaal en 9 man gekwetsten, terug te trekken. De inspringende rechter-wapenplaats, welke mede gepalissadeerd is en een gewelddadigen aanval heeft, is door onze troepen bezet gebleven. De vijand heeft eenige tirailleurs in den bedekten weg gezonden, om de oxen te bevechten. Onze artillerie, welke door het verblijf onzer troepen in deze positie gehinderd werd, schijnt thans een aanzienlijk aandeel door het werpgeschut aan den vijand toe te brengen.

Er zijn thans 83 zieken en ligt gekwetsten naar het Vlaamsche hoofd overgebracht.

Het gedurende de belegering, van den 12den april tot den 12den dexer, 20 dooden, 63 gekwetsten en 63 vermisten bedraagt, zijnde dus ons geheel verlies sedert het begin der vijandelijkheden 60 genezen, 194 gekwetsten en 67 vermisten.

De Generaal der infanterie, Opperbevelhebber der citadel en Zijner Majesteits zeemagt op de Schelde. voor Antwerpen.

Baron CHANSE.

SCHEEPSBERIGTEN.

BATAVIA.

Aangekomen.

Mei 2—schip *Charlotte*, F. J. Harms, van Sumanap den 24sten april, passagiers, de heeren S. de Meijer, L. Swaap en Schot.—bark *Theodora*, F. H. Kock, van dito den 17den dito.

Mei 3—bark *Martha*, van Charibou den 29sten april, passagier. De heer J. F. Gebler.

Mei 5—stoomboot *Van der Capellen*, F. W. E. Lange, van Samarang den 2den mei, met 24 Ms. troepen, passagiers, de heeren Perez en Osthoorn.—bark *Gertruida*, B. Doig, van Sinking den 12den april.—bark *Germania*, W. H. D. von Basti, van dito den 20sten dito.—Amerik. schip *Providencia*, W. Martin, van New-York den 29sten december.

Vertrokken.

Mei 3—schoener *Fatal Ganis*, G. L. Baumgarten, naar Balie.

Mei 5—schip *Carolina en Jacoba*, Said Hamid Habasatj, naar Banjermasing.—schip *Marzoek*, Sarif Allie Atas, naar Peking.—bark *Blora*, Ihen, naar Sumanap.—schoener *Indus*, G. Klein, naar Soerabaija.

Mei 6—schoener *Dolphijn*, H. K. Zeeba, koerstellende om de noord-west.

SAMARANG.

Aangekomen.

April 29—bark *Mathilda*, G. King, van Batavia den 20sten april.—stoomboot *Van der Capellen*, F. W. E. Lange, van den 27sten dito, passagiers, mevrouw von Smith auf Altenstadt, de heer Zimmerman.

April 30—schoener *Joedool Rachman*, Sarif Achmat Bin Sech Alhabasatj, van Grisse den 25sten april.

Vertrokken.

April 30—bark *Mathilda*, G. King, naar Soerabaija.—Amerik. schip *Gaspar*, C. Pearson, naar China.

SOERABAIJA.

Aangekomen.

April 29—schip *Mercurij*, C. Brodie, van Samarang den 16den april, met 24 Ms. troepen, passagiers, de heeren Blankenhogen, Du Gloux en Newman.—schoener *Dolphijn*, G. Marthus, van Batavia den 6den dito, passagiers, 2 officieren.

Vertrokken.

April 27—brik *Ingsoen*, Oeij Kaijsan, naar Balie.

April 28—bark *Eleonora*, C. Grainge, over Sumanap naar Makpoetjang.—Zr. Ma. transport-boat No. 4, 2de stuurman J. van Soelen, koerstellende om de oost.

April 29—schoener *Sirius*, M. A. Majne, naar Samarang en Batavia.

ADVERTENTIEN.

Het is den ondergeteekenden Resident van Batavia gebleken, dat eenige der bewoners van de oevers der Kroekoet, de onreinheden van hunne erven langs den rivierkant doen werpen, hetgeen ten gevolge heeft, dat de Groote Rivier, in de stad, vooral bij zoogenaamde *banjer*, met vuilnis wordt opgevuld.

Om hierin te voorzien, worden de bewoners der erven, langs de rivier Kroekoet gelegen, met referte aan de bekendmaking, geplaatst in de Javasche courant van den 30sten juni 1832 no. 17, bij deze uitgenoodigd, om hunne onreinheden, met andere infecterende stoffen of kisten, dan wel in manden, des morgens voor acht uren, aan den kant der rivier te plaatsen, van waar dezelve daarna door de vuilnis-prauwen zal worden weggehaald.

Wijders brengt de Resident voornoemd ter kennis dier bewoners, dat de evengemelde bekendmaking en de daarbij bedoelde boeten, in gevalle van nalatigheid, in allen deele op hen zal worden toegepast.

BATAVIA,
den 3den mei 1833.

De Resident voornoemd,
VAN DER VINNE.

—Personen, welke zich bij den ondergeteekenden Resident van Soerabaija hebben aangemeld ter bekoming van de medaille, voor den Javaschen Oorlog, ingesteld bij Koninklijk besluit van 27 juni 1831 no. 54, en geene legale bewijzen hebben overgelegd dat zij een werkdadig deel aan dien Oorlog hebben genomen, worden bij deze uitgenoodigd zoodanige schriftelijke bewijzen als nog voor medio der aanstaande maand juni aan den Assistent-Resident alhier, intezenden.

SOERABAIJA,
den 28sten april 1833.

De Resident voornoemd,
H. J. DOMIS.

—De Resident van Krawang, maakt bij deze bekend, dat ten zijnen bureele benoodigd is een klerk, waarvoor het traktement is bepaald op f 50 'smaands.

Iemand genegen zijnde zich hiertoe te engageren wordt verzocht zich bij den ondergeteekenden daaromtrent onder vrachtvrije brieven te adresseren.

POERWAKARTA,
30 april 1833.

De Resident voornoemd,
G. DE SERIERE.

VASTGESTELDE PRIJZEN.

	Batavia		Samarang		Soerabaya	
	Guld.	Cents	Guld.	Cents	Guld.	Cents
Tarwe brood de 14 oncen	>	30	>	25	>	33½
Varkens-vleesch het katje	>	40	>	36	>	32
Ossen-vleesch het ½	>	25	>	20	>	16

MARKTPRIJZEN.

	Batavia		Samarang		Soerabaja	
	Guld.	Cents	Guld.	Cents	Guld.	Cents
Rijst 1ste soort per koj.	130	»	110	»	120	»
Idem 2de idem per kojang .	120	»	95	»	120	»
Idem 3de idem per kojang .	106	»	80	»		
Idem 1ste idem per gantang ($\frac{1}{16}$ picol)	»	52	»	40		
Idem 2de idem per gantang .	»	50	»	35		
Idem 3de per gantang .	»	45	»	30		
Wettij per piket .	31	»	35	»	45	»
Klapper-olie per takker van 33 bottels .	9	»	5	40	9	24
Katjang-olie per takker van 33 bottels .	8	»	4	88	5	94
Dempel-olie per piket .	30	»	22	50	24	»
Brandhout per vadom van 18 voeten lang, 6 voeten hoog en 2 voeten breed	14	»	22	»	12	»

N.B. Bovenstaande artikelen zijn allen in koperen-munt berekend.

Te Batavia, is de vadom brandhout 1½ voet breed!

De kojang rijst wordt gerekend

Te Batavia . . . . . ad 3.375

» Samarang . . . . . » 3.500 ponden.

» Soerabaja . . . . . » 3.750

VERKOOP VAN GOEDEREN.

Solosche Obligatiën, te koop bij
THOMPSON, ROBERTS & CO.
BATAVIA, 2 mei 1833.

Wissels op Canton, verkrijgbaar bij
THOMPSON, ROBERTS & CO.
BATAVIA, 2 mei 1833.

Te koop, Wissels op Amsterdam en London, Engelsche gouden sovereigns, bij
B. BAINÉ, STRICKER & CO.
3 mei.

De Nijl, van de Nijl, met de
Amerikaansche brik **HINDO**, van Amsterdam, jenever, boter, zoetemelksche en komijne kaas en eau de cologne.

HUWELIJKEN.

Getrouwd,
J. F. NEIJNDORFF,
met
J. F. DAMWIJK.
SOERABAJA, den 1den april 1833.

GEBOORTEN.

Bevallen van eene dochter, de echtgenoot van
GOLDENHOFF, Chir. Majoer.
Batavia, den 10den february 1833.

Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen soop, de geliefde echtgenoot van
N. DINGER.
BATAVIA, 5 mei 1833.

Heden beviel van eene dochter, **J. N. van der Plas,** geliefde-huisvrouw van
H. VAN RIJCK DE GROOT.
Muntok, 9 april 1833.

Naast bestaanden en vrienden gelieven deze algemeene kennisgeving als eene bijzondere aantenemen.

STERFGEVALLEN.

Heden overleed tot mijne bittere droefheid, mijn echtgenoot **A. C. Rudolph**, in leven gepensioneerde controller der landelijke inkomsten der 1ste Klasse, in den ouderdom van 46 jaren, mij nalatende vier onmondige kinderen.

Debitouren en crediteuren worden verzocht aangifte of betaling te doen, binnen den tijd van zes weken, aan de testamentaire excontrice.

A. C. BLOEM,
wed. Rudolph, en
Geassumeerde executeur,
J. G. JANSZ.
SOERABAJA,
den 11den april 1833.

—Den 25ten october 1832 is te 's Gravenhage, in ouderdom van 56 jaren, overleden de wel edele boren heer **H. A. Smissaert**, gewezen resident Djocjocarta.

BATAVIA, 4 mei 1833.

NAGELATEN BOEDEL.

Prodeo. De weeskamer te Soerabaja, roept bij elk en een iegelijk op, die iets te vorderen heeft of verschuldigd is, aan de boedels van wijlen de hier overledene personen, als: van den bootsman het particulier schip **ROTTERDAMS WELVAREN**, G. **Zalieder**, den matroos van de particuliere brik D. **BAARHEND**, **C. H. Babach**, en den matroos der niale marine, **P. Plas**, om daarvan aangifte of ling te doen, binnen den tijd van drie maanden kerd van heden.

Namens de weeskamer
SOERABAJA,
den 27sten april 1833.
De Secretaris,
GOSTHOR

—Die iets te vorderen heeft van, of verschuldigd aan den albier, in de dessa Japoera overleden ch **Koe Kiong**, wordt verzocht om heden over zes v aangifte of betaling te doen, aan

De agenten der Samarangache wees- en boedelk
JOANA, **J. D. PIETER**
30 april 1833. **A. ZIEGELIET**

—Knechts geprononceerd vonnis bij den Raad Justitie te Samarang, in dato 27 maart jl., van de crediteuren in den insolventen geedeerden van **L. A. J. Petel** opgeroepen, om de hun toe zene gelden, onder cautie de restitucendo, bij den deugteekonden te komen ontyangen.

De curator in den insol
SAMARANG, ten boedel voormeld
den 27sten april 1833. **A. H. CLIGNET**

POST-KANTOOR.

BATAVIA.
Wordt ter kennis van het publiek gebragt, dat op aamstaanden naturdag den 1den dexer, een pakot voor Nederland, zal worden gesloten om zonden te worden, per de Amerikaansche brik kapitein **J. Barrow**.
BATAVIA,
den 5den mei 1833.
De Postmeester
P. A. BIK.

VERSCHILLENDE BEKENDMAKINGEN.

Door tusschenkomende omstandigheden is de van **J. W. Kabrie** en **H. Mytter** qq., uitgesteld den 1sten junij aanstaande.

LIEFHEBBERIJ-TOONEEL

Te Weltevreden.

Onder de Zinspreuk:

UT DESINT VIRES TAMEN EST LAUDANDA VOLUNTAS

Iemand in het bezit zijnde van het tooneels van **Halkenstein** wordt vriendelijk verzocht, ten dienste van het liefhebberij tooneel te leenen aan den ondergetekenden, welke hoorlijke teruggave waarborgt.

De Secretaris van het liefhebberij-
voornoemd.

VAN WELDEREN.

BATAVIA.

ROOMSCH - KATHOLIJKE EERE - DIENST.

Op Zondag den 5den Mei 1833.

Des Morgens te half 8 ure,

CATECHISMUS.

te 8 ure.

EEN TE ZINGENÉ DIENST,

en daarna

PREDIKATIE.

Op Dingsdag den 7den Mei 1833.

Des Morgens te 8 ure.

EEN TE ZINGENE DIENST,

VOOR EENEN OVERLEDENEN.

Des Avonds te half 6 ure,

LOF.

Op Zaterdag den 11den Mei 1833.

Des Morgens te 8 ure,

EENE TE ZINGENE DIENST.

VOOR EENE OVERLEDENE.

J. H. Scholten praefectus Apostolicus.